

vacího práva konkursních věřitelů. V tomto směru jest žaloba opodstatněna ustanovením §§ 32, č. 1, 42 konk. ř. a nebylo třeba zkoumati, zda byl žalobní nárok oprávněn také s hlediska § 39 konk. ř.

Čís. 17419.

Smlouva, kterou se smluvci spolčí k provozu diferenčních obchodů na společný zisk a ztrátu, jest platná a neplatí o ní předpisy o hře nebo sázce.

(Rozh. ze dne 17. října 1939, Rv I 127/39.)

Žalobkyně se domáhá na žalovaném náhrady poloviny ztráty z bursovních obchodů, které společně s ním prováděla. Podle svého přednesu ujednala žalobkyně se žalovaným v květnu 1937, že bude podle jeho rad nakupovati a prodávati v něm cenné papíry na zisk a ztrátu společně na polovic. Za tím účelem vložila do banky v květnu 1937 47.000 K. Z těchto obchodů vyplynul zisk 8.000 K, který byl mezi obě strany rozdělen napolovic. Po těchto obchodech vyzval žalovaný žalobkyni, aby v nich nadále pokračovala za stejných podmínek. Žalobkyně podle dispozic žalovaného dávala postupně příkaz k nákupu a prodeji různých cenných papírů. Tyto obchody však skončily ztrátou 33.024 K. Obchody ty provozovala žalobkyně výhradně za souhlasu žalovaného, žalovaný měl dokonce úplnou volnost v dispozici s cennými papíry nakoupenými na společný účet. Od žalobkyně měl také podepsané příkazní listy pro banku. Žalovaný si byl dobře vědom společného obchodování, neboť z účtu zisku vybíral si různé zálohy. Žalovaný se zavázal žalobkyni nahraditi 50% ztrátu ze společných obchodů a žalobkyně naproti tomu převzala povinnost k výplatě poloviny zisku. Předmětem sporu nejsou tedy diferenční obchody, nýbrž závazek žalovaného k náhradě ztráty. **P r v ý s o u d** zamítl žalobu. **D ů v o d y:** Žalobou uplatňovaný nárok jest polovina celkové ztráty na diferencích kursů cenných papírů mezi cenou nákupní a cenou prodejní. Soudní praxe a v podstatě i nauka jest toho názoru, že se diferenčními obchody rozumí takové obchody, při kterých má býti placen jen rozdíl dvou cen. Takovéto obchodování posuzuje se podle zásad o hře (sázce) vyslovených v §§ 1271, 1272 o. z. o. O takovéto obchody šlo v daném případě. Předmětem těchto obchodů nebylo totiž skutečné dodání (odebrání) cenných papírů, nýbrž úmysl stran se nesl k tomu, aby strany vyzískaly na kursovní diferenci cenných papírů. Hotovost, kterou žalobkyně složila, měla jí umožniti nákup cenných papírů, jichž prodejem měla býti získána difference mezi nákupní a prodejní hodnotou akcií, a žalobní nárok představuje polovinu ztráty, to je diferenci mezi nákupní hodnotou a prodejní hodnotou těchto cenných papírů. Žalobkyně se snaží opřít svůj nárok o závazek žalovaného k náhradě 50% ztráty z těchto obchodů. Ale ustanovení § 1271 o. z. o. jest povahy donucovací a nelze je obcházeti úmluvou stran. Podle znění § 1271 jde o závazek naturální podle § 1432 o. z. o. a pohledávky z něho nejsou žalovatelné a nemohou se státi žalovatelnými ani

uznáním ani novací. Odvolací soud uznal podle žaloby. Důvody: Soud odvolací jest sice toho názoru, že obchody, které provozovaly strany s bankou, jsou obchody diferenční. Poněvadž však v souzeném případě nejde o poměr mezi žalobkyní (žalovaným) k bance jako komisionáři, nýbrž o poměr mezi stranami samými, není otázka povahy obchodu s komisionářem pro souzený případ rozhodná. Předmětem sporu je smlouva mezi stranami o účasti na obchodech. Jde jen o to, zda jeden společník může namítati druhému ve sporu ze smlouvy společenské, že obchody, které prováděli společně s osobou třetí, jsou obchody diferenční a tedy nežalovatelné. Spojení se ke společnému provozování diferenčních obchodů jest právně platným, neboť není nikterak jednáním aleatorním (Gl. U. N. F. 2256). Mezi stranami nebyl uzavřen žádný diferenční obchod. Spojí-li se dvě osoby za tím účelem, aby koupily spekulativní papíry a tyto dále prodávaly za určitého kursu, jde o obchod odvážný, ale nelze uplatňovati námitku hry nebo sázky. Z toho jest usuzovati, že smlouva mezi stranami jest žalovatelná, a poněvadž polovina ztráty na těchto obchodech činí zažalovanou částku, je žaloba opodstatněna.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

I kdyby se mohly považovat sporné obchody v poměru žalobkyně ke komisionářce, t. j. M. bance, za obchody diferenční, přece smlouva k účelu diferenčních obchodů na společný zisk a ztrátu, o jakou tu mezi stranami jde, sama o sobě ovšem není obchodem diferenčním. Diferenční obchody nejsou zásadně zakázány, nýbrž dlužno je jako obchody spekulativní posuzovati podle zásad a předpisů o hře nebo sázce. Nelze tedy míti ani za to, že by se byly sporné strany spolčily k nějakému nedovolenému nebo přímo zakázanému účelu, a není tedy důvodu, pro který by mohl žalovaný právem odpírati splnění závazku vyplývajícího ze smlouveného společného podnikání. Námitka dovolatelova, že prý nesložil žalobkyni ke krytí možných ztrát patřičnou částku podle § 1271 o. z. o., je tedy docela bezpodstatná.

Čís. 17420.

Náhodou ve smyslu § 1311, věta 2 obč. zák. jest i zvláštní chorobná dispoice, pro niž reaguje organismus poškozeného ozvláště silně na tělesné poškození.

Škůdce neodpovídá jen za stav, který bezprostředně následuje po jeho činu, nýbrž i za další stav, který byl oním bezprostředním stavem způsoben.

(Rozh. ze dne 17. října 1939, Rv I 283/39.)